

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી,
ઓ/૩, જિલ્લા સેવા સદન-૨,
અઠવાલાઈન્સ, સુરત

Web : suratdeo.org

Email : suratdeo@gmail.com

તા. ૨૩/૦૮/૨૦૨૩

૧૧૦૮/૦૮/૨૦૨૩

પ્રતિ,

આચાર્યશ્રી,

તમામ માધ્યમિક / ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક અને પ્રાથમિક શાળાઓ
સુરત.

- સામેલ પરિપત્રનો તમામ શાળાઓએ ચુસ્ત અમલ કરવા સારું.

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી
સુરત, જિલ્લો-સુરત

ઈ-મેઈલ

ક્રમાંક: ધ/માધ્ય/પરચ/૨૦૨૩/૧૦૫૨૪-૨૭

કમિશનર શાળાઓની કચેરી,
૯/૧, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન,
ગુ.રા., ગાંધીનગર
તા.૧૬/૦૮/૨૦૨૩

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,
તમામ.

વિષય: શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત જાતિ માટેના પ્રતિબંધિત શબ્દોનો
ઉપયોગ કરેલ હોય તેવા શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં સુધારો કરવા બાબત.

સંદર્ભ: (૧) નિયામક, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ, ગાંધીનગર.

ક્રમાંક: અજાક/મ-૪/જા.પ્ર.જનરલ- ૮/૨૦૨૩/૪૦૨૫-૨૭

(૨) કમિશનર શાળાઓની કચેરી, ગાંધીનગર.

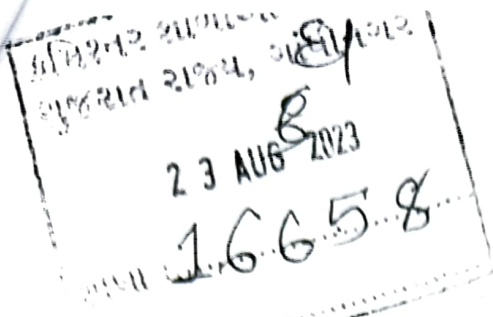
ક્રમાંક: ધ/માધ્ય/પરચ/૨૦૨૩/૯૦૫૭-૯૦૯૦.

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અનવ્યે જણાવવાનું કે, નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ દ્વારા શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત જાતિ માટેના પ્રતિબંધિત શબ્દો બાબતે સરકારશ્રીના વિવિધ પરિપત્રો / ઠરાવો ની જોગવાઈ મુજબ ની કાર્યવાહી કરવા અંગે જણાવેલ છે. સદર બાબતે અગાઉ અત્રેની કચેરીના સંદર્ભ (૨) ના પત્રથી સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગના તા: ૧૨/૧/૧૯૯૯ ના પરિપત્રથી શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત જાતિ માટેના પ્રતિબંધિત શબ્દોનો ઉપયોગ ન કરવા અને આ બાબતે વખતોવખત લાગુ પડતા/પ્રસિધ્ધ થતા વિવિધ પરિપત્રો/ઠરાવો/સરકારશ્રીની સુચનાઓનું યોગ્ય અને ચુસ્તપણે અમલ કરવા આપની કક્ષાએથી તમામ શાળાઓને ખાસ સુચના આપવા જણાવેલ હતું.

ઉક્ત વિગતે અત્રેના સંદર્ભ (૨) ના પત્રની વિગતે તેમજ સંદર્ભ (૧) ના નિયામક, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ, ગાંધીનગર ના સંદર્ભ (૧) ના પત્રમાં જણાવેલ સરકારશ્રીના પરિપત્રો તથા ઠરાવો નું ચુસ્તપણે અમલીકરણ થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા આપની કક્ષાએથી યોગ્ય કાર્યવાહી કરવા આથી જણાવવામાં આવે છે.

બિડાણ : ઉપર મુજબ.

નાયબ શિક્ષણ નિયામક
માધ્યમિક
ગુ.રા., ગાંધીનગર.

નં.અજાક/મ-૪/જા.પ્ર.જનરલ-૮/૨૦૨૩/જીપર-૨
નિયામક, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ,
૪/૨, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન,
ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર
ફોન નં. ૦૭૯ ૨૩૨ ૫૪૧૭૯,
તા.૧૮/૦૮/૨૦૨૩.

પ્રતિ,

✓(૧)

કમિશ્નરશ્રી

કમિશ્નર શાળાઓની કચેરી,

બ્લોક નં-૯/૧, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર.

(૨)

નિયામકશ્રી,

પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકની કચેરી,

બ્લોક નં. ૧૨, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.

વિષય : શાળા છોડી દીધેલ હોય કે શાળાકીય અભ્યાસ પૂર્ણ કરેલ હોય તેવા કિસ્સામાં શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત જાતિ માટેના પ્રતિબંધિત શબ્દોનો ઉપયોગ કરેલ હોય તેવા શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં સુધારો કરવા બાબત.

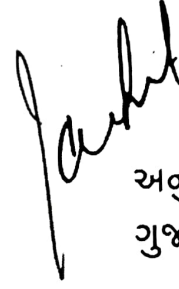
ઉપરોક્ત વિષય પરત્વે જણાવવાનું કે જ્ઞાતિ નિર્મૂલન સમિતી, જિ.અમદાવાદની તા.૦૩/૦૮/૨૦૨૩ ની રજૂઆતની નકલ આ સાથે સામેલ રાખી મોકલી આપવામાં આવે છે. સદરજુ રજૂઆત અન્વયે નીચે જણાવેલ ઠરાવો/પરિપત્રો થી થયેલ જોગવાઈ મુજબ નિયમોનુસાર ઘટતી કાર્યવાહી કરવાની થાય છે.

(૧) સરકારશ્રીના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરના તા.૧૨/૧૨/૧૯૯૯ના પરિપત્ર ક્રમાંક - એસસીડબલ્યુ / ૧૦૯૦ / ૧૪૬૯ / ૬ થી અનુસૂચિત જાતિના લોકો માટે “હરીજન” તથા અનુસૂચિત જનજાતિના લોકો માટે “ગિરિજન” જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ નહીં કરવા બાબતની સૂચનાઓ પરીપત્રિત કરવામાં આવેલ છે. (નકલ સામેલ છે)

(૨) સરકારશ્રીના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરના તા.૦૬/૦૮/૨૦૦૧ના ઠરાવ ક્રમાંક- અજસ / ૧૦૯૩ / મુ.મ.૬૦ / ૬ થી અનુસૂચિત જાતિના સંબંધિત ઇસમોના શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્ર અગર તો રેવન્યુ રેકર્ડમાં જાતિના કોલમમાં “ભંગી” શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તો પણ સંબંધિત ઇસમોની માંગણી મુજબ

અનુસૂચિત જાતિ “વાલ્મિકી” અગરતો અનુસૂચિત જાતિ “૩ખી” એ પ્રમાણે જાતિ પ્રમાણપત્રો .
આપવા બાબતે ઠરાવવામાં આવેલ છે.

- (૩) સરકારશ્રીના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરના તા.૧૮/૧૦/૨૦૧૬ના પરિપત્ર ક્રમાંક- અહલ / ૧૨૨૦૧૬ / ૪૫૦૯૫૬ /૬ થી “ચમાર” શબ્દના સ્થાને તેનો પર્યાય શબ્દ “રોહિત”શબ્દ પ્રયોજવા બાબતની સૂચનાઓ પરીપત્રિત કરવામાં આવેલ છે. (નકલ સામેલ છે).

નિયામક
અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ
ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર

નકલ રવાના જાણ સારૂ :-

કન્વીનરશ્રી,
જ્ઞાતિ નિર્મૂલન સમિતિ, એ-૨૦૨ બીજોમાળ,
કુદરત હાઈટસ, નરોડા પાટીયા, અમદાવાદ.

અનુસૂચિત જાતિના લોકો માટે 'હરિજન' તથા
અનુસૂચિત જનજાતિના લોકો માટે 'ગિરિજન'
જેના સબ્બોનો ઉપયોગ નહીં કરવા બાબત -

ગુજરાત સરકાર,
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ,
પરિપત્ર ક્રમાંક: એસસી.ડબલ્યુ-૧૦૬૦/૧૪૬૬/૭
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તા. ૬૨- ૧ - ૧૯૯૬.

૬૩

વંચાણે લીધાં:-

- (૧) ભારત સરકારના ગૃહ મંત્રાલયનો તા. ૧૦/૨/૮૨ નો પત્ર ક્રમાંક બી.સી./૧૨૦૨૫/૪૪/૮૦ - એસસી અને બીસીડી-૧/૪
- (૨) - ભારત સરકારના કલ્યાણ મંત્રાલયનો (હાલમાં નરુ નામ સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા મંત્રાલય) તા. ૧૬/૮/૯૦ નો પત્રક્રમાંક: ૧૨૦૨૫/૧૪/૯૦/ એસસીડી/(આર.એલ.સેઝ)
- (૩) સર્વે વિભાગોને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા. ૧૮/૩/૯૧ નો પત્ર ક્રમાંક: એસસી.ડબલ્યુ/૧૦૬૦/૧૪૬૬/ખ
- (૪) નિયામકશ્રી, સમાજકલ્યાણ ખાતાને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા. ૨૬/૩/૯૧ નો પત્રક્રમાંક: એસસી.ડબલ્યુ.૧૦૬૦/૧૪૬૬/ખ
- (૫) નાયબ આદિજાતિ વિકાસ કમિશનરશ્રી, ગાંધીનગર, કાર્યપાલક નિયામકશ્રી, ગાંધીનગર તેમજ સર્વે પ્રાયોજના વહીવટદારશ્રીઓને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ અને આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ(આદિજાતિ વિકાસ પ્રભાગ) નો તા. ૪/૫/૯૧ ના પત્ર ક્રમાંક: સજન/૧૯૯૧/૩૩૧/ચ
- (૬) સચિવાલયના સર્વે વિભાગો અને સામાજ કલ્યાણ વિભાગ હેઠળના ખાતાના

ભારત સરકારના શ્રેષ્ઠ મંત્રાલયે આમુખમાં જણાવેલ તા. ૧૦/૨/૮૨ ના પત્રથી અને તે સમયના કલ્યાણ મંત્રાલયે(હાલમાં સામાજીક -ચાય અને અધિકારીના મંત્રાલય) આમુખમાં જણાવેલ તા. ૧૬/૮/૯૦ ના પત્રની ઉદ્દેશીક સૂચનાઓ પ્રસિધ્ધ કરેલ છે. બાકી કરીને ઉપરોક્ત મંત્રાલયોએ અનુસૂચિત જાતિના લોકો માટે 'હારિજન' શબ્દનો અને અનુસૂચિત જનજાતિના લોકો માટે 'ગિરિજન' શબ્દનો ઉપયોગ નહીં કરવા ઓળખી સૂચનાઓ પ્રસિધ્ધ કરેલ છે. ભારત સરકારના ઉપરોક્ત પત્રોની નકલો સચિવાલયના સર્વે વિભાગોને, વિભાગ હેઠળના ખાતાના તકનીકી કચેરીઓને, તેમજ અન્ય કચેરીઓને, આમુખમાં જણાવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. ૧૮/૩/૯૧, તા. ૨૬/૩/૯૧, તા. ૪/૩/૯૧ અને તા. ૨૬/૩/૯૧ ના પત્રોથી મોકલી આપીને ભારત સરકારના ઉપરોક્ત પત્રોમાં જણાવેલ વિગતો સૂચનાઓનો સુદ તાજે અમલ કરવાનું જણાવવામાં આવેલ છે.

૨/- ભારત સરકારના ઉપરોક્ત પત્રોમાંની સૂચનાઓના આધારે, વિગતનાર સૂચનાઓબહાર પાડવાની બાબત કેટલાક સમયથી રાજ્ય સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી. આ ઓ કાળજીપૂર્વકની પુખ્ત વિચારણાને ઓળખાવી નીચે મુજબની સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે.

(૧) ગુજરાત સરકારના તમામ નીચી નીચી વિભાગો તથા તેમના જુનિયરો તમામ નીચી નીચી કચેરીઓ(બોર્ડ નીચી નીચી નિગમ સહિત) તથા તમામ શાખાઓ કોલેજો(સરકારી તેમજ બિન સરકારી), તમામ યુનિવર્સિટી ઓરેના રેકર્ડમાં રજા 'હારિજન' શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય ત્યાં તેમાં સુધારો 'અનુસૂચિત જાતિ' અને 'અનુસૂચિત જનજાતિ' શબ્દો કરવાનો ઉપયોગ કરવો.

(૨) મહાનગરપાલિકાઓ, નગરપાલિકાઓ તથા ગ્રામ પંચાયતના રેકર્ડમાં તથા અન્ય મહેસૂલી રેકર્ડમાં પણ ઉપર મુજબ સુધારો કરવા.

(૩) ભારત સરકારે એ. ૧૯૦૬ ના સુધારા અધિનિયમની દરેક રાજ્ય તથા અંધ પ્રદેશ માટે અનુસૂચિત જાતિ તેમજ અનુસૂચિત જન જાતિની યાદી બહાર પાડેલ છે.

ગુજરાત રાજ્ય માટેની અનુસૂચિત જાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોમ / જાતિ / પેટા-જાતિઓને હાલમાં 'ભરિચન' તરીકે ઓળખવામાં આવતા હોય કે તે મુજબ સંબોધન કરવામાં આવતું હોય તો તેને બદલે હવેની અનુસૂચિત જાતિ (Scheduled Caste)

તરીકે ઓળખવામાં આવે તેમજ સંબોધન કરવામાં આવે. એ જ પ્રમાણે ગુજરાત રાજ્યને લગતી અનુસૂચિત જનજાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોમ / જાતિ / પેટાજાતિઓને હાલમાં

'ભરિચન' તરીકે ઓળખવામાં આવતી હોય કે તે મુજબ સંબોધન કરવામાં આવતું હોય તો તેને બદલે હવે અનુસૂચિત જનજાતિ (Untouchable Tribes) તરીકે ઓળખવામાં

આવે તેમજ સંબોધન કરવામાં આવે.

(૪) ગુજરાત રાજ્ય માટેની અનુસૂચિત જાતિ તથા જનજાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોમ / જાતિ / પેટાજાતિના ઉસમને સાબીતી હોયના પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે

ત્યારે સાબીતી હોયના પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત જાતિના ઉસમ માટે 'ભરિચન' અને અનુસૂચિત જનજાતિના ઉસમ માટે 'ભરિચન' જેવા શબ્દો પ્રયોજવા કે

લખવા નહીં. પરંતુ અનુસૂચિત જાતિ કે અનુસૂચિત જન જાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોમ / જાતિ / પેટાજાતિ પૈકી કે કોમ / જાતિ / પેટાજાતિ લાગુ પડતી હોય / સંબંધિત હોય તે કોમ / જાતિ / પેટાજાતિ દર્શાવી. અથવા તો અનુસૂચિત જાતિ / જનજાતિ તરીકે લેખેલ કરવો.

(૫) અનુસૂચિત જાતિ / અનુસૂચિત જનજાતિના ઉસમને જાતિ પ્રમાણપત્ર આપતા સ્થાન અધિકારીશ્રીઓએ જાતિ પ્રમાણપત્રમાં ' ' હરિજન / ગિરિજન' ' જેના શબ્દોનો ઉલ્લેખ કરતો નહીં. પરંતુ અનુસૂચિત જાતિ/ જનજાતિની યાદીમાંની કોઈ જાતિ કે જે સંબંધ : ઉસમને લાગુ પડતી/ સંબંધિત હોય તે જાતિનો ઉલ્લેખ કરતો. દાખલા તરીકે ' જુકર' જાતિના એક ઉસમને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપ્યું હોય, તો પ્રમાણપત્રમાં જાતિના કોલમમાં ' જુકર' દર્શાવિયું.

એ જ પ્રમાણે ' ઢોડીયા' જાતિના એક ઉસમને અનુસૂચિત જનજાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપ્યું હોય, તો પ્રમાણપત્રમાં જાતિના કોલમમાં ' ઢોડીયા' દર્શાવિયું.

(૬) આ પરિપત્ર પ્રહાર પાડતાના આને એ તારીખ પહેલાં જે ઉસમોએ શાગા ડોડ્યાના પ્રમાણપત્ર મેળવી લીધા હોય અને એ ઉસમોના શાગા ડોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં ' હરિજન/ ગિરિજન' શબ્દનો ઉલ્લેખ થઈ ચુકેલ હોય તો તેના ઉસમોને અનુસૂચિત જાતિ/ અનુસૂચિત જનજાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવાના બાબ રાખવો નહીં. પરંતુ પ્રમાણપત્રમાં ' અનુસૂચિત જાતિ / અનુસૂચિત જનજાતિ ' શબ્દનો અન્યક ઉલ્લેખ કરતો. દા.ત. એક ઉસમના શાગા ડોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં ' હરિજન બાપા ' તરીકેનો ઉલ્લેખ કરાયામાં આવેલ છે તે ઉસમને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવું. પરંતુ, પ્રમાણપત્રમાં ' અનુસૂચિત બાપા' એનો ઉલ્લેખ કરતો. આ મુદ્દા પૂરતી સૂચના અને વિશેષ રૂપબદ્ધતા સમાજ કલ્યાણ માટે નિમાયના તા. ૧૩-૧૦-૮૮ના સરકારી કરાર પ્રમાંક: પરચ/ ૧૦૬૨/ ૩૭૨/૭, ની હોવામાંથી સાબતા જેમ નિવૃત્તી કરાયામાં આવે છે.

- આ પરિપત્ર રોજ પરોડના વ્યાખ્યારમાં અને સરકારી પણ વ્યાખ્યારમાં ઉતરવન/

ગિરજન સજાનો નહિ માપરતા માટે. પરંતુ આ પરિપત્રની મુશૂચિત વાત/ મુશૂચિત

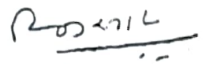
અજાતના ઉપરો માટે બધા રજા અને અન્ય ધ્યાનક યોગનાં યોગમાં તપરાયેલા સજાનો.

પર્યાયો અને તે અ-જો તેઓને મળવામાં જતા જાણોને કોઈ વિપરીત મસર થશે નહીં.

૪/- ઉપરોક્ત સૂચનાઓનો અમલ હુકમથી વાચ તે માટે સંબંધિત વિભાગો/ ખાતાના તકા/

કચેરીના તકાઓ, જોરેને આવી જારપૂર્વક વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(તી. એમ. પરમાર),

ઉપ સચિવ,
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારોના વિભાગ,
ગુજરાત સરકાર.

પ્રતિ,

- X માન. રાજ્યપાલશ્રીના સચિવશ્રી, રાજભવન, ગાંધીનગર.
- માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીના સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સર્વે માન. મંત્રીશ્રીઓનાં જોડત સચિવશ્રીઓ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- માન. વિરોધપક્ષના નેતાશ્રીના જોડત સચિવશ્રી, વિધાનસભા, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સર્વે માન. રાજ્યકક્ષાના મંત્રીશ્રીઓના જોડત સચિવશ્રીઓ,
- સર્વે માન. નાયબ મંત્રીશ્રીઓના જોડત સચિવશ્રીઓ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સચિવાલયના સર્વે વિભાગો (તેમના નહીં નહીં નિયત્રણ હેઠળના ખાતાઓ/ કચેરીઓના તકા/ બોર્ડ/ કોર્પોરેશન/ સુનિર્વાહિતીઓ જોરેને આ જોડતી જાણ કરવાની વિનંતી સહ.
- X સ્થાનિક સ્તરેના નામદાર ગુજરાત હાઉકોર્ટ, અમદાવાદ.
- X સચિવશ્રી, ગુજરાત તકેદારી કોમિશન, સંપ્રીનગર.
- X સચિવશ્રી, ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, અમદાવાદ.
- X સચિવશ્રી, ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય, ગાંધીનગર
- X સચિવશ્રી, ગુજરાત નિયંત્રિત સેવા પ્રસેદની મંડળ, અમદાવાદ.

અનુસૂચિત જાતિના સંબંધિત ઈસમોના શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં અગર તો રેવન્યુ રેકર્ડમાં જાતિના કોલમમાં 'ભંગી' શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તો પણ સંબંધિત ઈસમોની માંગણી મુજબ અનુસૂચિત જાતિ 'વાલ્મિકી' અગરતો અનુસૂચિત જાતિ 'રૂખી' એ પ્રમાણે જાતિ પ્રમાણપત્રો આપવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર

સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ.

ઠરાવ ક્રમાંક : અજસ / ૧૦૮૩ / મુ.મં. ૬૦ / ૬.

સચિવાલય, ગાંધીનગર.

તારીખ : ૬-૮-૨૦૦૧.

સંસ્થાને લીધા.

૧. સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તારા. પ-૯-૧૯૯૮ ના પરિપત્ર ક્રમાંક : અજસ-૧૦૮૩-મુ.મં. ૬૦-૬.
૨. નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ ખાતાનો તારીખ ૨-૭-૨૦૦૧ નો પત્ર ક્રમાંક : અજક-મ.૩-૨૦૦૧-૧૬૭૩.

પ્રસ્તાવના :

સરકાર હસ્તાક્તી તમામ વહીવટી કચેરીઓ (બોર્ડ/કોર્પોરેશન/નિગમો સહિત), શાળા / કોલેજો (સરકારી તેમજ બીન સરકારી), યુનિવર્સિટીઓ, ગ્રામ પંચાયત, મહેસુલી વગેરેના રેકર્ડમાં જ્યાં 'ભંગી' શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તેના સ્થાને 'વાલ્મિકી' અગર તો 'રૂખી' શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવાની સુચનાઓ વંચાણમાં લીધેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના (હાલમાં નવું નામ: સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ) તા. પ-૯-૧૯૯૮ના પરિપત્રથી આપવામાં આવેલ છે. આમ છતાં શાળાના રેકર્ડમાં / પંચાયતના રેકર્ડમાં અગરતો મહેસુલી રેકર્ડમાં ઉપર જણાવ્યા મુજબનો સુધારો સંબંધિત કચેરીઓ/સંસ્થાઓ દ્વારા નહીં કરવાથી શાળા છોડ્યાનું પ્રમાણપત્ર, મહેસુલી રેકર્ડનો દાખલો વગેરે 'ભંગી' શબ્દના ઉલ્લેખથી આપવામાં આવતા હોય છે. પ્રસ્તુત બાબતમાં એવું ધ્યાન ઉપર આવેલ છે કે સંબંધિત ઈસમના શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્ર/રેવન્યુ રેકર્ડમાં 'ભંગી' શબ્દ હોવા છતાં જાતિ પ્રમાણપત્ર આપનાર સંબંધિત અધિકારીશ્રીઓને સંબંધિત ઈસમો તરફથી જાતિ પ્રમાણપત્ર અનુસૂચિત જાતિ 'વાલ્મિકી' તરીકે આપવા રજુઆત થયેલ છે. પરંતુ શાળા છોડ્યાનાં પ્રમાણપત્રમાં / રેવન્યુ રેકર્ડમાં જાતિના કોલમમાં 'ભંગી' શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તો જાતિ પ્રમાણપત્ર આપનાર સંબંધિત સક્ષમ અધિકારીશ્રીઓ દ્વારા સંબંધિત ઈસમને અનુસૂચિત જાતિ 'વાલ્મિકી' અગર તો અનુસૂચિત જાતિ 'રૂખી' તરીકેનું જાતિ પ્રમાણપત્ર આપવું કે કેમ તે બાબતમાં દિવ્યા અનુભવે છે. અને વિભાગની વડી કચેરી પાસે માર્ગદર્શન માગવામાં આવે છે.

૨. પ્રસ્તુત બાબતમાં નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ આમુખમાં ક્રમાંક : ૨ આગળ જણાવેલ તારીખ ૨-૭-૨૦૦૧ ના પત્રથી એવો અભિપ્રાય આપેલ છે કે સંબંધિત ઈસમોએ વંચાણમાં લીધેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. પ-૯-૯૮ ના પરિપત્રની જાણકારી ના અભાવે શાળા છોડતા પહેલાં શાળાનાં રેકર્ડમાં અગરતો મહેસુલી રેકર્ડમાં અન્ય સરકારી રેકર્ડમાં 'ભંગી' શબ્દના સ્થાને 'વાલ્મિકી' અગરતો 'રૂખી' એવો સુધારો કરાવેલ હોતો નથી. આ ઉપરાંત સંબંધિત સરકારી કચેરી/સંસ્થા/શાળા/ગ્રામ. પંચાયત વગેરે એ વંચાણમાં લીધેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. પ-૯-૯૮ ના પરિપત્રની જાણકારીના અભાવે કે સંબંધિત ઈસમોના જાતિના કોલમમાં ઉપર જણાવ્યા મુજબ સુધારો કરેલ ન હોય તો તેવા કિસ્સામાં જે તે શાળા ઈસમોના છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં મહેસુલી રેકર્ડમાં / અન્ય સરકારી રેકર્ડમાં / જાતિના કોલમમાં 'ભંગી' શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તો પણ 'ભંગી' શબ્દના પ્રત્યાયરૂપ શબ્દો 'વાલ્મિકી' અગરતો અનુસૂચિત જાતિ 'રૂખી' એ પ્રમાણે જાતિ પ્રમાણપત્ર આપવું ક્રિયાત્મક છે.

૩. કેન્દ્ર સરકારના અનુસૂચિત જાતિ અનુસૂચિત જનજાતિ (સુધારા) અધિનિયમ ૧૯૭૬ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલ ગુજરાતને લગતી અનુસૂચિત જાતિના પાટીના ક્રમાંક: ૫ સામે 'ભંગી' શબ્દના પર્યાય રૂપ શબ્દ તરીકે જાતિઓ / પેટા જાતિ / પર્યાય શબ્દો દર્શાવેલ છે તેમાં 'વાલ્મિકી' અને 'રૂખી' શબ્દનો પણ ઉલ્લેખ છે તેથી તેને સ્થાને લેતાં તેમજ મળેલ રજુઆત

પ્રસ્તુત/બાબતે કાળજીભરી વિચારણાના અંતે આથી એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે સંબંધિત ઈસમોના શાળા છોડવાના પ્રમાણપત્રમાં અગરતો મહેસુલી રેકર્ડમાં / પંચાયતના રેકર્ડમાં / અન્ય સરકારી રેકર્ડમાં 'ભંગી' / શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ હોય તો પણ સંબંધિત ઈસમો / અનુસૂચિત જાતિ 'વાલ્મિકી' તરીકેનું અગરતો અનુસૂચિત જાતિ 'રૂખી' તરીકેનું જાતિ પ્રમાણપત્ર મેળવવા માગે તો જાતિ પ્રમાણપત્ર આપનાર સંબંધિત સક્ષમ અધિકારીશ્રીઓએ 'ભંગી' શબ્દના પર્યાય શબ્દ તરીકે 'વાલ્મિકી' અગરતો 'રૂખી' ગણીને તે પ્રમાણે તેમની માગણી મુજબનું જાતિ પ્રમાણપત્ર આપવું તથા મળવાપાત્ર દ્વાલો આપવા.

૨. આ ઠરાવના અમલ અંગે નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણએ સંબંધિત સર્વેને ઘટતી કાર્યવાહી કરવાની સુચના આપવાની આથી વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(અવાચ્ય)

(વિ. એમ. પરમાર)

નાયબ સચિવ.

સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ.

ગુજરાત સરકાર

પ્રતિ,

- માન. રાજ્યપાલશ્રીના સચિવશ્રી, રાજભવન, ગાંધીનગર.
- માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીના સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સર્વે માન. મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- માનનીય વિરોધ પક્ષના નેતાશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, વિધાનસભા સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સર્વે માન. નાયબ મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સચિવાલયના સર્વે વિભાગો.
- સચિવશ્રી, ગુજરાત તકેદારી આયોગ, ગાંધીનગર.
- સચિવશ્રી, ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, અમદાવાદ.
- સચિવશ્રી, ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સચિવશ્રી, ગુજરાત પંચાયત સેવા પસંદગી મંડળ, ગાંધીનગર.
- સચિવશ્રી, ગુજરાત ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ, અમદાવાદ.
- નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર.
(સંબંધિત સર્વેને જરૂરી સૂચના પાઠવવાની વિનંતી છે.)
- તમામ જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીઓ/જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ.
- તમામ જિલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારીશ્રીઓ.
- તમામ જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારીશ્રીઓ (પંચાયત)
- સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ હેઠળના તમામ ખાતા / કચેરીઓના વડાઓ.
- સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ હેઠળના તમામ બોર્ડ / કોર્પોરેશન.
- સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના સર્વે અધિકારીશ્રીઓ / સર્વે શાખાઓ.
- સચિવશ્રીના રહસ્ય સચિવશ્રી, સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ.
- સિલેક્ટ ફાઈલ.
- પત્ર દ્વારા.

‘ચમાર’ શબ્દના સ્થાને તેનો પર્યાય શબ્દ
‘રોહિત’ શબ્દ પ્રયોજવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર,
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ,
પરિપત્ર ક્રમાંક: અહલ-૧૨૨૦૧૬-૪૫૦૯૫૬-૬,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તા.૧૮/૧૦/૨૦૧૬

પરિપત્ર:

સરકારી કચેરીઓ, શાળા, કોલેજો (સરકારી તેમજ બિનસરકારી), ગ્રામ પંચાયત વગેરે કચેરીઓના રેકર્ડમાં જ્યાં “ચમાર” શબ્દ પ્રયોજાયેલ/લખાયેલ હોય ત્યાં સ્થાને “રોહિત” શબ્દનો ઉદ્દેશ કરવા માટે તથા પછાત વર્ગના જે જે મહોદ્વાઓ ‘ચમાર વાસ’ તરીકે ઓળખાતા હોય તે મહોદ્વાઓને ‘રોહિત વાસ’ તરીકે ઓળખવામાં આવે/સંબોધન કરવામાં આવે તે માટે જરૂરી હુકમો અગર તો સૂચનાઓ પ્રસારિત કરવા બાબતની રજૂઆતો ગુજરાત રોહિત સમાજ સંગઠન તરફથી સરકારશ્રીને મળી હતી.

૨. આ રજૂઆતો પરત્વે સૂચનાઓ બહાર પાડવાની બાબત રાજ્ય સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી, આ અંગે કાળજીપૂર્વકની પુખ્ત વિચારણાને અંતે આથી નીચે મુજબની સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે.

(૧) સરકાર હસ્તકની તમામ વહીવટી કચેરીઓ (બોર્ડ/કોર્પોરેશન/નિગમ સહિત) તથા શાળા-કોલેજો (સરકારી તેમજ બિનસરકારી), યુનિવર્સિટીઓ વગેરેના રેકર્ડમાં જ્યાં “ચમાર” શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તેના સ્થાને “રોહિત” શબ્દનો ઉદ્દેશ કરવો.

(૨) ગ્રામ પંચાયતના રેકર્ડમાં તથા અન્ય મહેસૂલી રેકર્ડમાં પણ ઉપર મુજબ સુધારો કરવો.

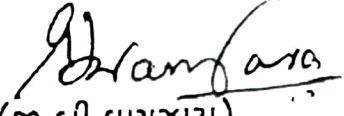
(૩) પછાત વર્ગના જે જે મહોદ્વાઓ “ચમાર વાસ” તરીકે ઓળખાતા હોય/સંબોધન કરવામાં આવતું હોય તે મહોદ્વાઓ “રોહિત વાસ” તરીકે ઓળખવામાં આવે/સંબોધન કરવામાં આવે.

૩. આ જાતિના ઇસમોના મહેસૂલી રેકર્ડ/પંચાયત રેકર્ડ અથવા અન્ય સરકારી રેકર્ડમાં “ચમાર” શબ્દનો ઉદ્દેશ હોય તો પણ જો તેઓ “રોહિત” તરીકેનું પ્રમાણપત્ર મેળવવા માંગે તો આવા ઇસમોને સંબંધિત સક્ષમ અધિકારીઓએ “ચમાર” શબ્દના પર્યાય તરીકે “રોહિત” તરીકે તેમની માંગણી મુજબનું જાતિ પ્રમાણપત્ર આપવું તથા તે આધારે મળવાપાત્ર થતાં આનુષંગિક લાભો પણ આપવામાં આવે.

૪. આ પરિપત્ર રોજબરોજના વ્યવહારમાં અને સરકારી પત્રવ્યવહારમાં "રોહિત શબ્દો પ્રયોજવા માટે છે. પરંતુ આ પરિપત્રથી અનુસૂચિત જાતિના ભાઈઓ માટે બંધારણ અને અન્ય વૈધાનિક જોગવાઈઓમાં વપરાયેલા શબ્દો, પર્યાયો અને તે અન્વયે તેમને મળવાપાત્ર થતાં લાભોને કોઈ વિપરીત અસર થશે નહિ.

૫. ઉપર્યુક્ત સુચનાઓનો અમલ ચુસ્તપણે થાય તે માટે સંબંધિત વિભાગો/ખાતાના વડા/કચેરીના વડાઓ વગેરેને આથી ભારપૂર્વક વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(જી.બી.પટેલશ્રી)
સેક્શન અધિકારી

સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ

પ્રતિ,

માન. રાજ્યપાલશ્રીના અગ્ર સચિવશ્રી, રાજભવન, ગાંધીનગર.

માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીના અગ્રસચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.

માન. સર્વે મંત્રીશ્રીઓ/રાજ્યકક્ષાના/સંસદીય સચિવશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.

* સચિવશ્રી, ગુજરાત તકેદારી અયોગ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.

* સચિવશ્રી, ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.

* સચિવશ્રી, ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય, ગાંધીનગર.

* સચિવશ્રી, ગુજરાત પંચાયત સેવા પસંદગી મંડળ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.

* સચિવશ્રી, ગુજરાત ગોણ સેવા પસંદગી મંડળ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.

સચિવાલયના સર્વે વિભાગો(તેઓના ખાતાઓ/કચેરીઓના વડાઓ/બોર્ડ/કોર્પોરેશન/યુનિવર્સિટી ઓ વગેરેને આ અંગેની જાણ કરવાની વિનંતી સહ.

નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.

નિયામકશ્રી, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.

સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ હસ્તકના તમામ ખાતાના વડાઓ/બોર્ડ/કોર્પોરેશનો.(મારફતે નિયામકશ્રી અનુ. જાતિ કલ્યાણ કચેરી)